

Algemeen Dagblad. - 24.04.2023

Dennis Jansen

Maandenlang onderzoek wijst uit: 'Ongehoord Nederland verspreidt complottheorieën en misinformatie'

*Місяці досліджень показують: «Unheard of the Netherlands
поширює теорії змови та дезінформацію»*

«Корпорація громадського радіомовлення Нідерландів» (NPO), яка здійснює керівництво громадським теле- та радіомовленням у Нідерландах, звернулася до державного секретаря з питань ЗМІ Г. Услу з проханням відкликати тимчасове визнання нідерландської телерадіомовної асоціації "Ongehoord Nederland". Кампанія "Pointer" збирала дані, вивчала трансляції "Ongehoord Nieuws" і спілкувалася з колишніми співробітниками. Висновки: майже всі політики, які говорять на "Ongehoord Nieuws" (88,8 %), мають радикальну позицію, мовник не лише порушує журналістський кодекс, а й «систематично поширює теорії змови та дезінформацію». Згідно з дослідженням, регулярно обговорюються такі теми, як коронавірус (76 епізодів), війна в Україні (76), імміграція (71), сексуальна ідентичність (69), клімат (61) і ЄС (58), серед яких дуже часто поширюється дезінформація.

<https://www.ad.nl/show/maandenlang-onderzoek-wijst-uit-ongehoord-nederland-verspreidt-complottheorieen-en-misinformatie~ae414159/>

Ongehoord Nederland raakt steeds verder in het nauw. De NPO vroeg de staatssecretaris van Media Gunay Uslu vandaag de voorlopige erkenning van de omroep in te trekken. Nu komt Pointer, het programma van KRO-NCRV, met resultaten van een maandenlang data-onderzoek naar Ongehoord Nederland. Conclusie: de omroep schendt niet alleen de journalistieke code, maar 'verspreidt ook stelselmatig complottheorieën en misinformatie.'

Pointer verzamelde data, bestudeerde de uitzendingen van Ongehoord Nieuws en sprak met oud-medewerkers. De bevindingen van Pointer: politici die aan het woord komen in Ongehoord Nieuws zijn vrijwel allemaal (88,8 procent) van radicaal-rechtse signatuur. „We hebben data-onderzoek gedaan naar de tachtig afleveringen van het eerste jaar van Ongehoord Nieuws. In zestig daarvan worden complottheorieën besproken, zo blijkt uit onze analyse. Zo

komt de term 'omvolking' in zeventien afzonderlijke uitzendingen aan de orde. „Gasten kunnen daarover vrijuit spreken en worden er door de presentatoren niet kritisch over bevraagd”, aldus een woordvoerder van Pointer.

Volgens het programma worden thema's als corona (76 afleveringen), de oorlog in Oekraïne (76), immigratie (71), seksuele identiteit en woke (69), klimaat (61) en de EU (58) regelmatig besproken. „En over deze onderwerpen wordt zeer regelmatig misinformatie gedeeld, zo blijkt uit ons onderzoek.”

Rechtse politici

Pointer onderzocht ook welke politici het meest aan het woord komen in Ongehoord Nieuws. „De keuze voor gasten is met recht eenzijdig te noemen. Van de in totaal 12,5 uur dat politici in beeld zijn, is 53 procent gereserveerd voor politici van Forum voor Democratie. Samen met PVV, BVNL en JA21 komen de radicaal-rechtse partijen zelfs op bijna 90 procent van de zendtijd voor politieke partijen in het programma.”

Pointer onderzocht ook de rol van ON-oprichter Arnold Karskens, die behalve voorzitter ook hoofdredacteur en commentator is van Ongehoord Nieuws. „Geen goede scheiding tussen de journalistieke taak van de omroep en de verenigingsbelangen”, stelt Thomas Bruning van de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) tegen Pointer. Oud-medewerker Shashi Roopram komt ook aan het woord: „Arnold bepaalt alles.” In het programma Ongehoord Nieuws krijgt Karskens de meeste zendtijd, zo'n 108 minuten in totaal voor FvD-voorman Thierry Baudet (bijna 80 minuten) en BVNL'er Wybren van Haga (bijna 78 minuten).

Geen plaats binnen publieke omroep

In september 2022 stelden WNL, Omroep MAX en KRO-NCRV niet meer journalistiek samen te willen werken met Ongehoord Nederland. Kort daarna volgen de andere ledenomroepen en staken zij het journalistiek overleg met ON!. KRO-NCRV-directeur Peter Kuipers stelde eerder al dat het voor ON! geen plek ziet in het publieke bestel. Omroep MAX laat via Jan Slagter aan Pointer weten dat het oordeel bij de NPO en staatssecretaris ligt, maar dat ON! wel de journalistieke code moet onderschrijven en naleven. „Iedereen maakt fouten, zeker in het begin, maar nu is wel de tijd aangebroken dat ze laten zien dat zij geen podium meer geven aan nepnieuws en complottheorieën.”

Pointer laat VPRO en Human aan het woord via directeuren Roel Burgman en Willemien van Aalst. Zij stelden eerder al richting Pointer dat 'actie richting ON! nodig is en met urgentie doorgepakt moet worden'. Zij pleitten voor het intrekken van de licentie van ON!: „Voor openlijk, schaamteloos racisme en het aanzetten tot geweld of haat jegens groepen of personen is in onze ogen per definitie geen plaats binnen de publieke omroep. De conclusie dat Ongehoord Nederland de door hen onderschreven journalistieke gedragscode keer op keer schendt, kan uit de uitspraken van de Ombudsman en dit onderzoek van Pointer wel duidelijk worden getrokken.”

Voor wederhoor benaderde Pointer Arnold Karskens met een aantal vragen, maar de voorman van ON! ging daar tegen een redacteur van het programma niet op in. „Reden is dat we geen vertrouwen hebben in jouw data-onderzoek en jij de conclusies over ons programma al bij voorbaat hebt getrokken.”